

**ÚJFEHÉRTÓ VÁROS
POLGÁRMESTERE**

4244 Újfehértó, Szent István út 10.
Tel.: (42) 290 000, KRID: UJFONK, 249969355
E-mail: polgarmester@ujfeherto.hu
Web: www.ujfeherto.hu

Ügyiratszám: B-104./2023.

BESZÁMOLÓ

- a Képviselő-testülethez -

**A helyi közbiztonság érdekében végzett 2022 évi tevékenységről Újfehértó Város
Bűnmegelőzési Konceptiója alapján**

Tisztelt Képviselő-testület!

A Képviselő-testület Újfehértó város közbiztonságának javítása, a bűnmegelőzési feladatok hatékony ellátása érdekében 2003. szeptember 30-án, a 152/2003. (IX. 30.) számú határozatával elfogadta Újfehértó Város Bűnmegelőzési Konceptióját.

A Konceptióban megfogalmazott feladatok végrehajtására, folyamatos felülvizsgálatára a 152/2003. (IX. 30.) számú határozat cselekvési tervet határoz meg. Jelen beszámoló a cselekvési tervben meghatározott feladatokat követi azzal, hogy kizárólag azoknak a feladatoknak a végrehajtását tartalmazza, amelyeket egyéb napirend keretében a Képviselő-testület nem tárgyal (t) illetve amely feladatok az elmúlt évek reformjait követően is az önkormányzat illetve a jegyző hatáskörébe tartozik. A Rendőrőrs 2022. évben végzett tevékenységéről szóló beszámolót külön napirend keretében tárgyalja a Képviselő-testület, amely szintén tartalmaz Újfehértó Város közbiztonsági helyzetére vonatkozó adatokat.

Közutakkal kapcsolatos intézkedések

A település közigazgatási területén lévő Magyar Állam tulajdonát képező **országos utak** biztonságára az önkormányzati is fordít figyelmet, ezért az országos közút kezelőjével együttműködve igyekszünk mindenki számára biztonságos közlekedés feltételeit megteremteni. A közös munka eredményeként a Debrecen-Görgey utca csomópontjában gyalogosátkelőhely létesült, a Kossuth utcai kerékpár út került felújításra.

Továbbá a Vasvári Pál utca, Széchenyi, Béke tér, Béke utca, Fő tér, Eötvös utca Böszörményi út Százados utca kerékpárhálózatának továbbfejlesztése, mely jelenleg is folyamatban van. A gyalogos közlekedés biztonságának növelésére elkezdődött a Széchenyi – Kossuth utca kereszteződésében összehangolt fényjelző készülékkel szabályozott csomópont kialakításának a vizsgálata, illetve a beszámolási időszakban döntött a képviselő-testület a sebesség kontrolálására és ellenőrzésére hivatott trafibox telepítéséről is, melynek helyszíne a Nyíregyházi utcai országos közút.

Az országos közút mentén több helyszínre sikeresen kezdeményeztük a sebességhatárbevezetését, illetve a megállás és várakozás tiltását, továbbá az útpadka karbantartását.

Az **önkormányzat tulajdonában** lévő bel-, és külterületi közutak (utak, járdák) biztonságos közlekedésre alkalmas állapotban tartása az önkormányzat feladata, különösen a közút közlekedésre alkalmas állapotának fenntartása (kátyúzás, egyéb úthibák javítása, padkarendezés, út melletti síkosságmentesítés stb.), a közlekedés-technikai eszközök (jelzőtáblák, burkolati jelek stb.) kihelyezése-pótlása, forgalomtechnika szabályozása.

Az önkormányzat közterületeinket folyamatosan ellenőrzi, továbbá a lakosság a hiányosságokkal és hibákkal kapcsolatban az önkormányzat felé aktív jelzéssel él.

Közterületeket érintő karbantartások, utak építése

Figyelemmel kísérik a közműbekötések utáni helyreállításokat, és szükség esetén a kivitelezőkkel egyeztetve figyelmet fordítottunk a megfelelő műszaki tartalmú helyreállításokra, és balesetveszélyes pontok felszámolására közútkezelői hatáskörben intézkedünk.

A város területén közfoglalkoztatási program keretében Hunyadi utca, Tolsztoj, Esze T, Szőlő, Kürt, Ifjúság, Lehel, Attila, Nyal, Bercsényi, Kereszt, Gábor Áron, Arany J., Szegfű, Hársfa, Sólyom, Obsitos, Táncsics, Madác, Dohány, Zrínyi, Tó, Csillag, Rózsa, Honvéd, Határ, Trombitás, Pipacs, Garibaldi, Hóvirág, Gyöngyvirág, Ibolya, Homok, Szarvas, Alkotmány, Alma, Pacsirta, József A., Árpád, Damjanich, Jókai, Gárdonyi Géza, Lujza utcákban meglévő föld és makadám/zúzottkőves útkarbantartási munkákat végeztünk.

Az Arany János, Határ utca mart aszfalt szilárd burkolatot kapott, illetve az Egészség ház utcában új útpadkát építettünk, hogy a gépjármű forgalom lehúzódása megfelelően biztosított legyen.

Itt kívánjuk megemlíteni, hogy a biztonságos közlekedés megteremtése alatt nemcsak a közterületeinkre fordítottunk figyelmet, hanem önkormányzati ingatlanjainkra is, ép ezért a temető területén meglévő belső úthálózat egy részét zúzottkő burkolattal láttuk el.

Csapadékvíz elvezetés

A meglévő úthálózatunk karbantartása és újak építése mellett igyekeztünk – a rendelkezésre álló anyagi és fizikai erőforrásaink bevonásával - a csapadékvíz elvezetést is megoldani, hogy a keskeny utcáinkban a gyalogos forgalmat is biztosító utakra hulló csapadékvíz mielőbbi elvezetésével megakadályozzuk a lefagyást, és biztosítsuk a gyalogos közlekedést is.

A fentiek szellemében a Váci Mihály, József Attila, Damjanich, Mókus, Egészség ház Honvéd, Munkás, Görgey Artúr, Bercsényi Miklós, Böszörményi, Radnóti Miklós, Kölcsey Ferenc, Zrínyi Ilona, Damjanich, Gyár, Vasút, Nyírfá, József Attila, Galamb, Árpád, Határ, Kiseret, Hársfa, Nyíl, Ifjúság, Gábor Áron, Kürt, Kereszt, Váci Mihály, Alma, Farkasnyári, Bem apó utcában építettünk vagy karbantartottuk az árkokat.

A zárt csapadékvíz rendszerrel rendelkező víznyelő akna és felszíni folyóka kétszeri takarítását a Bartók Béla, Főtér, Eötvös József, Debreceni, Szent István, Széchenyi István, Vasvári Pál, Kodály Zoltán, Százados, Böszörményi, Rigó, Csillag közterületeken végeztük el, valamint Kossuth Lajos utca egy szakaszán, a Dózsa György-, a Százados-, Széchenyi szakasza -, Béke -, Farkasnyári –Tokaji – Ady Endre kereszteződés, Kistó-, Puskin utca elvezetésű közterületeken meglévő csapadékvíz elvezető rendszert mosattuk át, hogy a fentiekben említett vízelvezetés biztosított legyen.

Síkosságmentesítés

Vállalkozói szerződés keretében gondoskodunk a helyi útjaink síkosság-mentesítéséről, továbbá a közfoglalkoztatási program fizikai állományának igénybevételeivel a járda, és egyéb közterületek síkosságmentesítéséről. A településünkön átmenő országos közutak járhatóságát a közút kezelője tisztá só kiszórásával biztosította.

Forgalomszabályozás, forgalomtechnika

A helyi közutak kezelésének szakmai szabályairól szóló 5/2004. (I. 28.) GKM rendelet 3.5. § alapján, a közút forgalmi rendjének kialakítását a forgalmi körülmények vagy a baleseti helyzet jelentősebb változása esetén felül kell vizsgálni, a közúti jelzéseket (jelzőtáblák, útburkolati jeleket, stb.), tisztán, jó és üzemképes, jól látható állapotban kell tartani.

A biztonságos közlekedés megteremtése alatt nemcsak az építési karbantartási és felújítási beavatkozásokat kell érteni, hanem olyan forgalom szabályozásokat, figyelem felhívó eszközöket és berendezéseket, melyekkel a közlekedésben résztvevőknek - a közlekedési szabályok betartása mellett!- biztonságérzetük növekszik. Ennek szellemében alakítottunk ki 3 db menetdinamikai küszöböt, a Tokaji-Bem apó utcában pedig helyreállítottunk a meglévőt.

A közterületeinket - a gépkocsicentrikus szemlélet kialakulása következtében – a város több pontján, de főként a központban érzékelt szabálytalan parkolási anomália felszámolása érdekében a „Termelői Piac” beruházásának lezárásával piac területén 23 db szilárd burkolatú parkolót építettünk, melyek nemcsak a piac nyitva tartási idejében vehetőek igénybe, hanem a hét bármelyik napján. A szabálytalanság felszámolása mellett mozgató rugó az volt, hogy a vezető figyelme a parkolóhely kereséssel ne terelődjön el, így elkerülhető egy esetleges baleset, vagy károkozás.

Kereszteződések és utak beláthatósága érdekében végzett gallyazások, fakivágások

A biztonságos közlekedést nemcsak az előbb említett – jogszabályban foglalt - feladatok ellátásával kell megteremtenünk, hanem az utak beláthatóságát fakivágási, gallyazási beavatkozásokkal is.

2022-évben ha nem is teljesség igényével a Nyíregyházi, Vasút, Debreceni, Kossuth, Kistrét, Széchenyi, Puskin, Madách Imre, Kossuth, Szent István, Márvány, Pipacs, Tokaji, Jókai, Honvéd, Ady, Obsitos, 48-as és 56-os emlékmű, Gyár, Garibaldi, Debreceni közterületeken a növények vissza-, és kivágásával, metszésével, gallyazásával teremtettük meg a beláthatósághoz szükséges feltételeket.

Kóbor ebekkel kapcsolatos feladatok ellátása

A kóbor ebek, macskák befogását nemcsak állatvédelmi okok indokolják, hanem a közlekedés biztonsága is, hiszen az úttesten kóborló állatok váratlan forgalmi helyzetet teremthetnek. Az ebrendész közreműködésével a telephelyre 27 kóbor állat került beszállításra, továbbá a közterületen elhullott, vagy elgázolt ebek is e feladatunk részét képezte.

Közvilágítással kapcsolatos feladatok

A város közvilágításának üzemeltetését vállalkozási szerződés keretében az OPUSZ TITÁSZ Zrt. végzi, a szolgáltatás zavartalanága és a hibák javítása érdekében az önkormányzat közvetlen kapcsolatot tart a szolgáltatóval.

Biztonságos közlekedésre nevelés, prevenció

A mind hatékonyabb baleset megelőzés érdekében, már kisgyermek korban el kell kezdeni a tudatos közlekedésre nevelést, melynek elsődleges célja, hogy a gyermekek megismerjék a közlekedési helyzeteket és veszélyforrásokat.

Az egyre bővülő járműpark, az állandóan növekvő forgalom - sűrűség komoly veszélyforrást jelenthet a gyermekek számára. Ennek következtében szükség van, hogy minden gyermek megfelelően fel legyen készítve a közlekedésben való részvételre.

Ezen felnőtt felelősségvállalásunkról és ezzel kapcsolatos tevékenységeinkről továbbá törekvéseinkről a Lengyel Laura Óvoda és Bölcsőde, és a Nyíregyházi Rendőrkapitányság Újfehértó Rendőrőrs beszámolója tartalmaz kiegészítést.

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Újfehértó Önkormányzati tűzoltó-parancsnoksága Szent Flórián nap saját rendezvényük keretein belül ovisoknak, iskolásoknak, és a lakosoknak lehetőséget biztosítottak a meglévő gépjármű állomány és a feladatuk megismerésére.

"Nyitott szertárkapuk" elnevezésű gyereknapi országos-, és helyi rendezvény keretében betekinthezt a laktanya működésébe.

Továbbá a városi, a helyi intézmények által szervezett prevenciós programokon aktívan közreműködtek, és az idősek otthona általi meghívásnak eleget tettek.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést megtárgyalni és a beszámolót elfogadni szíveskedjen!

Újfehértó, 2023. április 20.

Dr. Hosszú József
polgármester

1. számú melléklet a ³⁻¹⁰⁴.../2023. számú előterjesztéshez

**ÚJFEHÉRTÓ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA
KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK**

...../..... (...) számú

H a t á r o z a t a

a helyi közbiztonság érdekében végzett tevékenységről szóló beszámoló elfogadásáról

A KÉPVISELŐ-TESTÜLET

1./ a helyi közbiztonság érdekében végzett tevékenységről szóló beszámolót elfogadja.

*Felelős: polgármester
Határidő: folyamatos*

Dr. Hosszú József
polgármester

Dr. Veres Ildikó
jegyző

A határozatról értesül:

- 1./ Intézmény
- 2./ Polgármesteri Hivatal (Városüzemeltetési Osztály)
- 3./ Irattár

Beszámoló

a Lengyel Laura Óvoda és Bölcsőde

2022-es év közbiztonságot támogató

nevelési gyakorlatáról

A Lengyel Laura Óvoda Helyi Pedagógiai Programjában hangsúlyos szerepet kap a gyermekek egészséges életmódra nevelése, valamint a külső világ tevékeny megismerése. Mindkét terület kiemelt fontossággal bír a felnövekvő nemzedék helyes szokásrendszerének kialakításában, erkölcsi normáinak megalapozásában, formálásában.

A „2011. évi CXCV. Tv. A nemzeti köznevelésről” értelmében kidolgozott egészségnevelési programban megfogalmazott célok és feladatok teljesítésével – melyben központi helyet foglal el a drog- prevenció, valamint a közlekedésbiztonság – tesz eleget intézményünk a gyermekek óvodai nevelése során elvárható közbiztonságot támogató bűnmegelőzési feladatának.

Az óvodai nevelés közbiztonságot támogató területei:

1. Közbiztonságot és közlekedésbiztonságot támogató tevékenységek
2. Drog-prevenciót támogató tevékenységek

1. Közbiztonságot és közlekedésbiztonságot támogató tevékenységek a Lengyel Laura Óvodában

2. A gyermekek anyanyelvi és értelmi nevelésének minden területét átható külső világ tevékeny megismerésén, környezet megismerésén belül hangsúlyos szerepet kap a biztonságos közlekedésre nevelés.

A nevelési év során többször visszatérő téma a biztonságos közlekedéssel kapcsolatos ismeretek elsajátítása, ismétlése, mélyítése, az alapvető szabályok megismerése.

Nevelési filozófiánk, hogy a gyermek számára azok az ismeretek hordoznak igazi tudást, megismerést, amelyeket cselekedve, cselekedtetve szerez, a gyakorlatban alkalmazva mélyít.

Ez érvényes a közlekedés alapvető szabályainak, normáinak megismerésére, elsajátítására is.

Intézményünk szerencsésnek mondhatja magát, hiszen két tagóvodánk rendelkezik KRESZ pályával, ahol a gyerekek a valóságnak megfelelő körülmények között gyakorolhatják a helyes közlekedést. A pályán megtalálhatók azok a – gyermekek napi közlekedése során is

előforduló – közlekedési táblák, amelyek ismerete kiemelkedő jelentőséggel bír már az óvodások számára is. Ilyenek pl.: STOP tábla, Gyalogos átkelőhely tábla, Kötelező haladási irány tábla, Elsőbbségadás tábla, Figyelem felhívó tábla stb. Ezeknek a jelentését a gyerekek játékos formában ismerik meg, egyrészt a rendelkezésre álló közlekedési pályán, másrészt a szervezett tevékenységek során, ahol az óvodapedagógusok által készített fejlesztő játékok és feladatlapok, munkalapok segítségével szereznek új információkat, rendszerezik meglévő ismereteiket.

Mindhárom tagóvoda eszközkészletében megtalálható a közlekedési egységcsomag, melynek segítségével akár a csoportszobákban, akár a szabadban kialakítható közlekedési pálya.

A Lengyel Laura óvoda és a Napsugár Tagóvoda korábbi sikeres pályázatoknak köszönhetően, az Aranykapu Tagóvoda a 2021-es évben kapott támogatások eredményeként gazdag járműparkkal rendelkezik, így azoknak a gyerekeknek is módjában áll gyakorolni a kerékpározás során alkalmazandó közlekedési szabályokat, akik otthon nem rendelkeznek kerékpárral, futóbiciklivel, kismotorral.

Nemcsak a kerékpározás során szükséges normák megismertetését tartottuk fontosnak, a gyalogos közlekedés alapszabályaival is megismerkedtünk. Ezeket először az óvodán belül a KRESZ pályán, a csoportszobákban kialakított közlekedési pályán alkalmaztuk. A nevelési év kezdetén az óvodák környékén szervezett rövid séták, majd később már nagyobb távolságok

megtételével hosszabb séták, kirándulások alkalmával gyakoroltuk a helyes közlekedési szabályok betartását.

A szabályok folyamatos ismételése, ismételtetése mellett nélkülözhetetlen a szülők együttműködése és következetessége, hiszen az óvodában megismert szabályok gyakorlásában, rögzítésében rájuk hárul a feladat, hogy óvodába jövetelkor, és hazamenetel során maguk is követendő példával járjanak elől.

A Lengyel Laura Óvoda is csatlakozott az Európai Mobilitási hét felhívásához, s a program keretében 2022. szeptember 22-én óvodánk kicsinyei és dolgozói kerékpárral, futóbiciklivel, kismotorral, vagy kiadós sétával demonstrálták az elérhető jövőért való tenni akarás jelentőségét. Az esemény kiváló alkalom volt arra is, hogy valós körülmények között, valós helyzetben gyakorolják a gyerekek a helyes közlekedést, a szabályok betartásával.

A program lebonyolításának zavartalanságáról, a gyermekek biztonságáról Újfehértó város rendőrei és polgárőrei gondoskodtak.

1.1. Közlekedésbiztonsági nap

2022. október 5-én rendeztük meg hagyományos közlekedésbiztonsági programunkat, melyen Újfehértó összes óvodájának kicsinyei és általános iskolájának alsó tagozatos gyerekei vettek részt.

A rendezvény lebonyolításában segítették munkánkat a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Rendőrkapitányság Rendészeti főkapitány-helyettese, Dr. Hudák Zsolt rendőr ezredes-főtanácsos engedélyével és támogatásával munkatársai.

Hagyományosan jelen voltak Csegény Szilvia Mónika rendőr alezredes-őrsparancsnok vezetésével az Újfehértói Rendőrőrsön szolgálatot teljesítő rendőrök is. A gyerekek közelről is szemügyre vehették a rendőrmotorokat, beszélgethettek a rendőrökkel, ügyességi feladatot teljesítettek a közlekedési pályán, közlekedési táblákat azonosítottak.

A rendőrökkel való találkozás, beszélgetés segít kialakítani azt a képet a gyerekekben, hogy a rendőrökhöz bátran fordulhatnak segítségért, tanácsért.

A programot gazdagította az Újfehértó Önkormányzati Tűzoltóság dolgozóinak jelenléte a tűzoltó gépkocsival, melyet közvetlenül vehettek szemügyre a gyerekek, kezükbe vehették a katasztrófhelyzetekben használt eszközöket. A kérdéseikre szakmailag kompetens személyektől – tűzoltóktól – kaptak választ, valamint magukra ölthették a legtöbb kisgyermek számára kedves tűzoltósisakot.

A Lengyel Laura Óvoda mindhárom tagóvodájából, valamint a meghívott Református Óvoda, és általános iskolák – Erkel Ferenc Ált. Isk., Református Iskola – alsósok által készített közlekedési témájú gyermekmunkáiból készült kiállítás pályamunkái jól szemléltetik a gyermekek közlekedéshez, közbiztonsághoz való viszonyát. A munkákról leolvasható, hogy ebben a korai életszakaszban még szabálykövetők, és szabályokhoz alkalmazkodók a gyerekek, következetesek az előírások betartásában.

1.2. Ovi- zsaru program

Több éve már, hogy elindult intézményünkben az Ovi-zsaru program. A programban a 3-6 éves gyerekek helyes viselkedésformálásának, helyes döntőkéességének alakítása érdekében, az óvodások korosztálya számára kidolgozott elemeit az aktuális, közlekedéshez kapcsolódó projektek, valamint a gyermekek saját védelmüket, biztonságukat, a veszélyhelyzetek felismerését szolgáló viselkedésformák tanulását célzó projektek feldolgozása során alkalmaztak az óvodapedagógusok.

A program célja:

Az óvodás korú gyermekek biztonságérzetének segítése, erősítése, és annak elősegítése, hogy szükség esetén tudjanak és merjenek segítséget kérni a rendőrtől.

Nem véletlen a korosztály kiválasztása, hiszen a most nagycsoportos korú gyerekek többsége a következő év szeptemberétől már iskolás lesz, s az eddigi életszakaszuktól

eltérően, már gyakran elő fog fordulni, hogy egyedül maradnak, nem lesz mellettük felnőtt, aki felügyeljen rájuk, aki megmondja, mit kell tenni, mi a helyes. Saját érdekükben életkori sajátosságaiknak megfelelő módon kell őket felkészíteni, tájékoztatni a biztonságos és helyes viselkedésformákat illetően.

A program fő moduljai:

- az ismerkedés szabályai,
- idegen személlyel történő találkozás, kapcsolat,
- egyedül otthon,
- veszélyes eszközök,
- a közlekedés szabályai.

Már hatodik éve a kapcsolattartó rendőr

jelenléte nélkül szervezték az óvónők a foglalkozásokat, de a jól bevált módszereket, a bábok használatát –Rendőr Robi, Rosszcsont Rozi, Rosszcsont Ricsi -, az ajánlott meséket, interaktív feladatokat a tanult módon alkalmazták.

Örömmel tapasztaltuk, hogy a gyerekek ismereteiben tartósan megmaradnak a foglalkozásokon hallott, tevékenyen megtapasztalt információk, és a későbbi hasonló szituációkban, vagy utalásos helyzetekben képesek ezek felidézésére, alkalmazására.

A foglalkozások arra is alkalmasak, hogy segítsenek a gyerekeknek a negatív élmények feldolgozásában azok eljátszásával, „kibeszélésével”.

Biztonságos óvoda program

Az Élet Úton Program stratégiájába illeszkedve a Biztonságos Óvoda Program 2016-ban indult a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium (NFM) kezdeményezésére, melyhez 2018-ban a Lengyel Laura Óvoda is csatlakozott.

A program célja:

A program azon távlati cél elérésének egyik megalapozó tevékenysége, hogy a hazai közúti közlekedési kultúra, a közlekedők biztonságorientált felkészültsége a legfejlettebb országok szintjére emelkedjen.

Az óvodákban ösztönözze és segítse a helyes közlekedésre nevelés megvalósítását, és ehhez támogatást adjon az óvodapedagógusoknak a munkához.

Feladatok:

- a megfelelő felkészítés már a legkisebb korcsoporttól kezdve tudatosan történjen,
- az elméleti ismeretek közvetítése mellett kapjon hangsúlyos szerepet a gyakorlati alkalmazás,
- a gyermek előtt követendő minta legyen (mely nem csak az intézményben tartózkodás idejére vonatkozik)
- a családi nevelés és az óvodai nevelés összhangjának megteremtése,
- következetes nevelési attitűd alkalmazása.

A program során az óvodák rendelkezésére bocsátottak egy feladatgyűjteményt, mely támogatást nyújt az ismeretek átadásában, a gyakorlás és rögzítés folyamatában.

2. Drog-prevenciót támogató tevékenységek

Sokunk számára ijesztően hangzik a kisgyermekkel kapcsolatban a drogok említése. Azonban nem hagyhatjuk figyelmen kívül azt a tényt, hogy a gyermekek akár már születésük előtt is ki vannak téve a különböző egészségkárosító és tudatmódosító szerek hatásának.

Ezek lehetnek a szó klasszikus értelmében vett drogok, de ide sorolhatjuk azokat az egészségkárosító ételeket és italokat, valamint a dohányzást is, amelyek rendszeres fogyasztása az egészségre gyakorolt kedvezőtlen hatásuk mellett függőséghez is vezethetnek.

Az intézményünkben alkalmazott prevenciót támogató tevékenységek 2022 évben:

- 1. Egészségnapok szervezése,*
- 2. Boldog Óvoda Program,*
- 3. Ciki a cigi program*
- 4. Egyéb drog-prevenációs tevékenységek*

2.1. Egészségnapok szervezése

Mindhárom tagóvodában szerveztünk „Egészségnapot”, melyet a szülők támogatásával, de sajnós a részvételük nélkül valósítottunk meg.

Változatos programokat: képességfejlesztő játékokat, „vitamin-túrát”, személyi higiéné iránti igény kialakulását támogató tevékenységeket kínáltunk a gyerekeknek.

Az egészséges életmód, a testi – lelki egyensúly megteremtése érdekében az alábbi feladatokat valósítottuk meg:

- Az egészség megvédésére, a betegség megelőzésére vonatkozó ismeretek közérthető módon megfogalmazott átadása.
- Egészségtudatos magatartásra nevelés az egyéni igények figyelembevételével, gyakorlással, személyes példaadással.
- Tematikus szülői értekezleteken a szülők bevonása a preventív tevékenységbe, szemléletformálás, szemléletváltás segítése az egészségtudatos gondolkodás alakításában.

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Egészségfejlesztési Irodával évek óta jól működő munkakapcsolatot ápolunk. Az óvodások korosztályának szóló prevenciós és ismeretbővítő programjukkal 2022-ben is ellátogattak tagóvodáinkba.

2.2. Boldog Óvoda Program – Boldogságóra program.

A program kiemelt küldetése, hogy a pozitív pszichológia eredményeire építve adjon ötleteket és módszertani segítséget a boldogságra való képesség fejlesztéséhez a kisgyermek számára.

A Lengyel Laura Óvodában ötödik éve alkalmazzuk a program egyes elemeit. Mint a korábbi években, így 2021-ben is lehetőségként kínáltuk óvodapedagógusaink számára a nevelés eszköztárának palettáján a pszicho - higiénés és szociálhigiénés nevelés területén.

A Boldogságórák lehetőséget adnak a gyermekek számára, hogy megtanulják, hogyan fejezzék ki érzelmeiket, hogyan tudják boldogabbá tenni magukat, ezáltal játékosan fejlődjenek az érzelmi intelligenciájuk. Ezek az órák nagyon nyitottak, vidámak, hiszen úgy érzik a gyerekek, hogy

mindent meg lehet osztani egymással és az óvónőivel. Tanulnak az empátiáról, elfogadásról, kapcsolataik ápolásáról, barátságról, és ÖNMAGUKRÓL.

A Boldogságóra nagyban hozzájárul ahhoz, hogy a gyerekek magatartása, kifejezőkészsége, társas kapcsolataik a megfelelő irányban formálódjon.

A nyitottabb kollégák beépítették napi gyakorlatukba.

2.2.1. Megvalósított pszicho - higiénés feladatok:

- Önismeretre, önfejlesztésre nevelés drámajátékkal,
- egészséges életvezetés megalapozása a helyes napirend, a helyes szokásrendszer kialakításával,
- családi életre nevelés a szerepjátékok során együtt-játszással, személyes példamutatással,
- a munkához való pozitív viszony alakítása önkiszolgáló munkával, a naposi feladatok végzésével, megbízatások teljesítésével,
- környezeti hatások feldolgozása szerep – és drámajátékok alkalmazásával.

2.2.2. Megvalósított szociálhigiénés feladatok:

- Szerepfeszültségek feloldása életkoruknak megfelelő drámajátékkal, szituációs játékkal, bábok alkalmazásával,
- az óvodapedagógusok saját nevelési tervükbe és tevékenységi tervükbe illesztették az egészségnevelési programot,
- az óvónők által észlelt problémák kezelése a kompetencia határok betartásával, megfelelő szakmai segítség, illetékes szakember, illetékes szerv bevonásával.

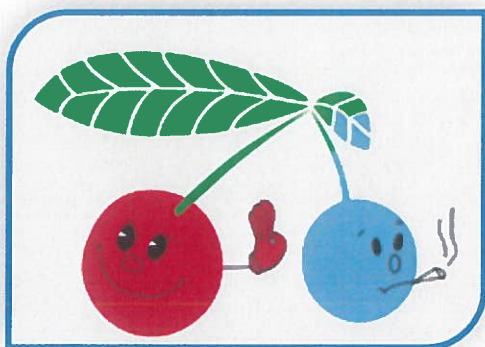
Mivel az óvodai nevelés csak a családi nevelést kiegészítve lehet igazán hatékony, a megelőzést is a családban kell kezdeni. A szülők értékrendje, életvitele nem minden esetben nyújt követendő mintát, ennek hiánya alapvető hatással van a problémák kialakulására, vagy azok prevenciójára.

2.2.2.1. Elvégzett feladatok a prevenció érdekében:

- Családgondozás a családok szociális helyzetének megismerésére.
- Szolgáltatások felé irányítás, azok igénybevételének segítése (családsegítő és gyermekjóléti szolgálat, adósságkezelési tanácsadás, munkavállalás segítése, pszichológiai segítségnyújtás).

- Észlelő és jelzőrendszer működtetése a fenti célok megvalósítása érdekében.
- Gyors és hatékony beavatkozás a bántalmazó, elhanyagoló, veszélyeztető családi háttér észlelése esetén a Gyermekjóléti Szolgálatnak.
- Hatósági beavatkozás kezdeményezése indokolt esetben.
- A szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek és családjuk bevonása az óvoda által szervezett családi és szabadidős programokba.
- Gyermekvédelmi felelősök összehangolt munkája a Gyermekjóléti Szolgálattal, esetmegbeszélő tanácskozások.

2.3. „Ciki a cigi program”

Intézményünk 2018-ban eredményesen pályázott a Dohányzás Fókuszpont Óvodai Dohányzás Megelőzési Programra.

Ez az egyedülálló program speciális prevenciós nevelési feladatot vállal fel a korai életszakaszban. Fő célkitűzése az óvodáskorú gyermekek egészségének védelme. Elemei illetve módszerei a

dohányzás és passzív dohányzás megelőzésére, a káros szenvedély kialakulása ellen irányulnak.

"Nem lehet elég korán elkezdni"

A szakemberek véleménye szerint attól az életkortől lehet és kell szervezett és hatásos dohányzás prevenciós tevékenységet végezni, amikor a dohányzásra ösztönző, negatív hatások már érik a gyermeket, befolyásolják akkori és későbbi egészségmagatartását.

A program számos érdekes, korspecifikus és játékos eszközének és módszerének segítségével - melyek minden sikeresen pályázó óvoda számára biztosítottak - , kialakul a gyermekekben:

- A dohányzás elutasításáért felelős attitűdváltozás.
- A dohányzás káros hatásaival kapcsolatos tudásbővülés.
- A passzív dohányzás elleni aktív fellépés képessége.

A program elemeit a témával kapcsolatosan nyitott kolléganők beépítették nevelési gyakorlatukba.

2.4. Egyéb drog-prevenációs tevékenységek

Minden óvónőnek munkaköri kötelessége a gyermekvédelmi feladatok ellátása, de kiemelten a gyermekvédelmi felelősök koordinálják az e tárgykörbe tartozó tevékenységeket.

- Együttműködnek a csoportokban dolgozó kollégákkal,
- a felmerülő problémákról tájékoztatják a Gyermekjóléti Szolgálat szakembereit, eseti segítséget kérnek,
- Szórólapokkal, személyes beszélgetéssel, tájékoztatással felhívják a szülők figyelmét a helytelen szokások, a helytelen életmód káros hatásaira, következményeire.
- Szülői értekezletek alkalmával vitaindítót követően beszélgetés kezdeményezése a káros szokásokról, a káros szenvedélyek kialakulásához vezető folyamatokról.

Káros szenvedélyek:

Alkoholfogyasztás, cukrozott üdítők fogyasztása – Az óvodáskorú gyermekek zöme már valamilyen módon kapcsolatba került az alkohollal. Vagy úgy, hogy megkóstoltatták vele – hiszen egy kicsi nem árt meg címen- vagy úgy, hogy a felnőtteket utánozva ő maga nyúlt érte, hiszen a mintakövetés itt is óriási jelentőséggel bír.

Ismerve az alkohol személyiségfejlődésre, személyiségtorzulásra gyakorolt hatását, az óvodapedagógusok minden eszközzel harcolnak a kisgyermekkorú szeszital fogyasztása ellen.

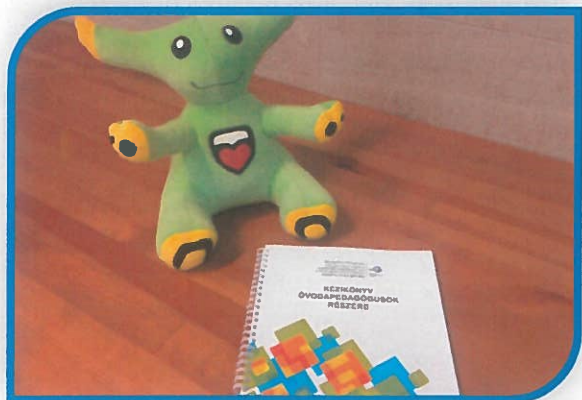
Ehhez igénybe veszik szakemberek – védőnő, gyermekorvos, családsegítő, pszichológus-segítségét.

2019. január 1-től szociális segítők is bekapcsolódnak az intézmények prevenációs tevékenységébe, akikhez mind a szülők, mind az óvoda dolgozói fordulhatnak a problémák megoldásához igényelt segítségért.

A szociális segítő egyrészt esetmenedzserként, másrészt érzékenyítő foglalkozások kezdeményezésével támogatja az óvodapedagógus prevenációs és gyermekvédelmi tevékenységét. Tagóvodáinkban elhozta a „Nyugi ovi” programot.

A **NyugiOvi program** Dr. Jármí Éva, az ELTE-PPK adjunktusának szakmai vezetésével, egy TÁMOP pályázat keretében került kidolgozásra, azzal a céllal, hogy a bullying

(erőszakoskodik, megfélemlít, bántalmaz) felismeréséhez és megelőzéséhez adjon segítséget, valamint kellő ismeretet és támogatást nyújtson a megfelelő társas környezet kialakításához. Mindezt játékkal, mesével, szakmailag megalapozott gyakorlati és elméleti útmutatók alapján. A program foglalkozásainak főszereplője Szepi, aki egy kedves úrbéli lény, és akinek

plüssfiguráján keresztül mutatják be a gyerekeknek az óvodai bántalmazás eseteit.

A „Szepi” foglalkozások segítenek a gyermekeknek elsajátítani azokat a viselkedésformákat, amelyeket az őket ért megrázkódtatások, traumák feldolgozásában, vagy adott helyzet megoldásában hatékonyan alkalmazhatnak. A gyerekek nem egy konkrét, társukkal megtörtént esetet dolgoznak fel, hanem

fiktív események megbeszélésével készülnek fel a későbbi bántalmazások megelőzésére.

A gyerekek a következő egyszerű szabályokat sajátítják el:

- „Mindenkit befogadunk!”
- „Elmondjuk, amit érzünk!”
- „Nem bántjuk egymást!”
- „Megvédjük azt, akit bántanak!”
- „Szólunk, ha valakit bántanak!”

Dohányzás – Az óvodai pszicho higiénés nevelés során nem arra gondolunk, hogy a gyermekek cigarettázni kezdenek, hanem arra, hogy számos motívum arra inspirálja őket, hogy a dohányzás természetes, a felnőtté válással együtt járó cselekvés, szokás.

A dohányzás elleni küzdelem jelentősége a nevelés szempontjából:

- Jelentős a szülői negatív-példamutatás szempontjából,
- jelentős a gyermeknek otthon elszenvedett passzív dohányzás miatti egészségkárosodásból.

A gyerekek játékukban a megélt élményeiket dolgozzák fel, újra játsszák, utánozzák a szülőktől, esetleg nagyobb testvérektől látott cselekvéseket. A cigarettát helyettesítő játékeszközt, pl. sósropit a legnagyobb természetességgel emelik a szájukhoz, utánozva a dohányosok mozdulatait. Ezzel kezdetét veszi a dohányzásra való motiváltság hosszú éveken át tartó időszakasa.

Gyógyszerfogyasztás – Már óvodás korban foglalkoznunk kell az indokolatlan gyógyszerfogyasztással.

Nem győzzük hangsúlyozni, hogy az orvos által rendelt gyógyszert csak az előírt ideig, és előírt mennyiségben szabad fogyasztani. Az ettől való eltérés nem gyógyítóan hat, hanem mérgezi a szervezetet. Különösen veszélyes ez a kisgyermekes esetében.

A fejlődő szervezetre ható kémiai mérgező hatás mellett szokássá válhat a gyógyszereszedés.

Naponta tapasztaljuk, hogy a gyerekek a legkisebb fájdalomérzés esetén is gyógyszert kérve fordulnak az óvónőkhöz, hiszen anyukájuk is azt ad, ha valahol fáj.

Ezekben az esetekben már-már megkockáztatható, hogy a függőség korai szakasza alakult ki.

Intézményünk közbiztonságot támogató tevékenységeinek bármelyikét vizsgálva megállapítható, hogy csak a szülőkkel, a családokkal együttműködve, a társ- és partnerintézmények bevonásával lehet igazán eredményes.

Ennek érdekében elsődleges feladatunk a szülők tájékoztatása, bevonása a nevelés folyamatába, hangsúlyozva a felelősségteljes, következetes nevelési attitűd jelentőségét. Ez a célkitűzés a jövőben is prioritásként szerepel nevelési gyakorlatunkban.

Újfehértó, 2023. március 23.

Gyürján László Jánosné
Gyürján László Jánosné
óvodavezető